

Nordregio Seminar Attraktive regioner Kan flytninger forklares ud fra områdernes attraktivitet?

Bornholm, 19. april 2012

Kort om det bagvedliggende projekt:

- De forskellige områder af Europa (eller Danmark) er ikke lige attraktive. Nogle områder er præget af økonomiske og befolkningsmæssig vækst hvor andre har problemer med at tiltrække virksomheder, og dermed arbejdspladser og befolkning.
- Fokus er på befolkningsforskydninger (flytninger) og på om disse forskydninger kan forklares ud fra forskelle i områders attraktivitet – eksempelvis i udbud af uddannelsestilbud, private og offentlige serviceudbud eller naturlige herlighedsværdier.
- Man forsøger altså at finde bagvedliggende årsager til befolkningsforskydningerne.

Partnere bag projektet

- 10 partnere (primært universiteter) fra Spanien, Portugal, Belgien, Holland, Italien, Polen, Slovenien, Tyrkiet, UK og Danmark. Ledes fra Spanien (University 'Rovira i Virgili')
- **Tidsplan:** Projektet blev igangsat primo 2010 og løber frem til udgangen af 2012. CRT har primært deltaget fra 2. halvår af 2011.

Data og metode i dansk del af ATTREG

- Attraktivitet og flyttebeslutninger fastlægges på individuelt niveau, men i projektet forsøger vi altså at måle dem på regional plan
- Regionsniveauet er "NUTS-2" for Europa og "kommuner" for Danmark.
- Brug af sekundære data:
  - *Udnytter så vidt muligt data vi allerede har (registerdata for Danmarks vedkommende)*
  - *I begrænset omfang suppleret med interviewdata*

-

Hvordan måles attraktivitet?

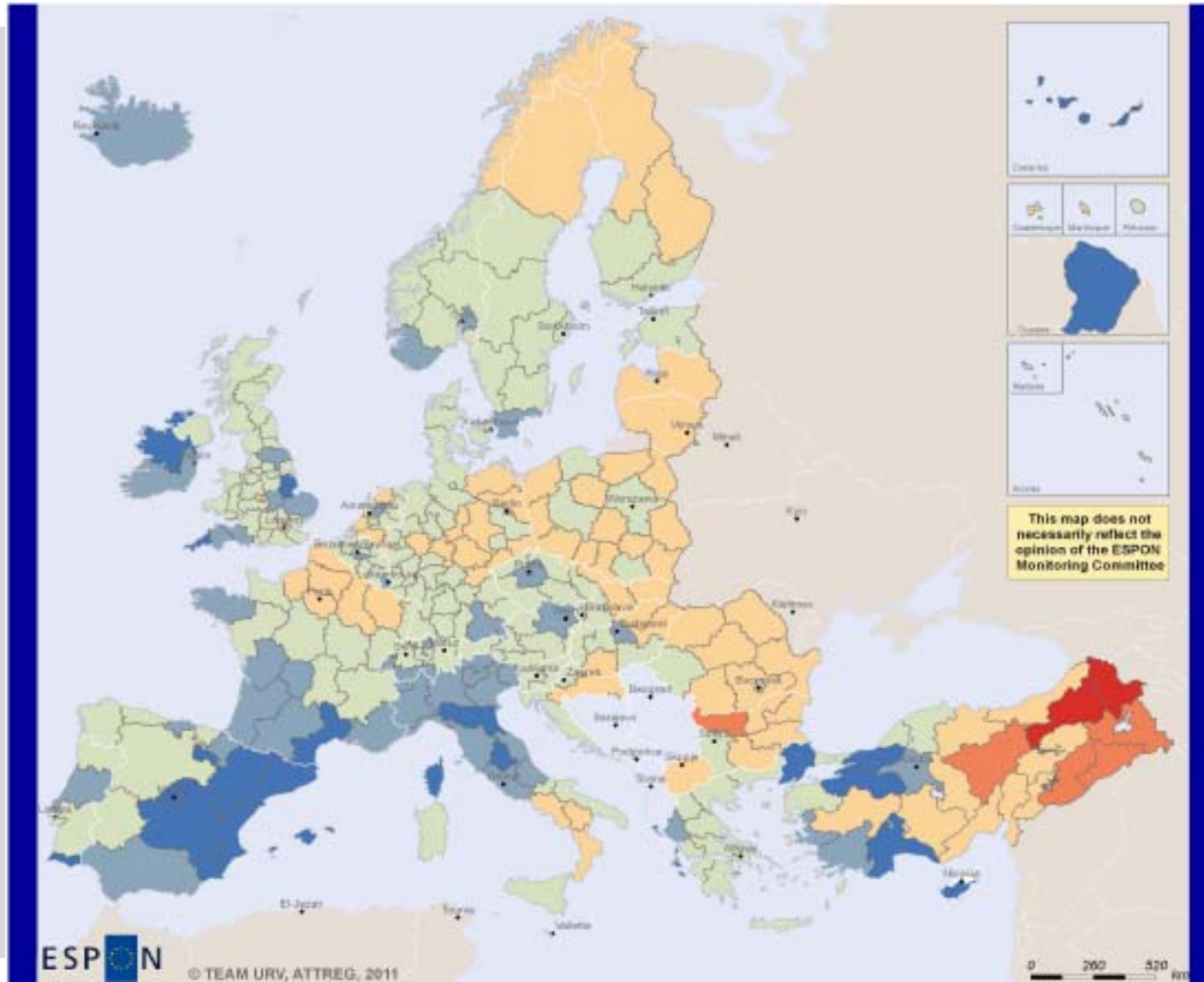
- **Europæisk del af ATTREG:** Kun fokus på tilflytter-regionens attraktivitet. Der ses på nettoflytninger (forskydning i befolkning i udvalgte aldersgrupper)
- **Dansk del af ATTREG:** Bedre datagrundlag. Derfor inddragelse af forklaringsfaktorer både i fraflytnings- og tilflytningsområde. Udnytte mulighed for at følge individer over tid.
- I dag præsenteres primærtresultater fra det danske delprojekt...

Men hvor flytter europæerne hen når de flytter?

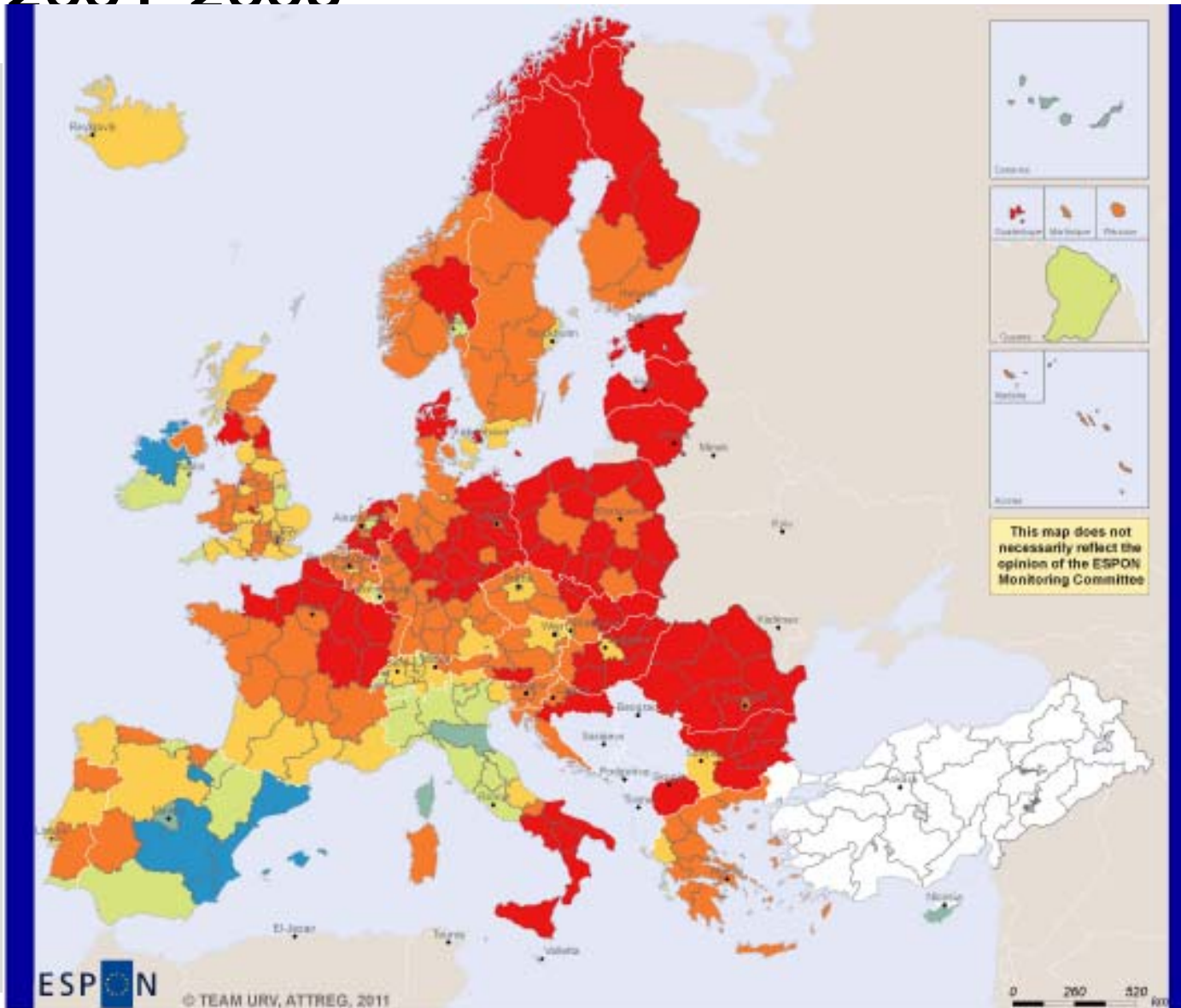
- Afhænger af hvilken befolkningsgruppe vi ser på.
- Afhænger af hvilken tidsperiode vi ser på

Befolkningsforskydninger, 2001 til 2007

Befolkningsforskydninger, 25–49 årige, 2001-2006

Den danske del af ATTREG:

- På **kommunalt** niveau skal det kortlægges hvilke faktorer der karakteriserer de attraktive og de mindre attraktive kommuner
- Attraktive kommuner defineres som dem hvortil der er et stor tilflytning fra en nærmere bestemt befolkningsgruppe.
- Det antages at forskellige områder kan være attraktive for forskellige befolkningsgrupper.

Den danske del af ATTREG:

- Udnytter vores adgang til detaljerede data: Til-fra-analyser på kommuneniveau
- Analyser af flytninger fra 1996 til 2008
- Flytninger fra 98 kommuner til 97 kommuner (f.eks. fra Bornholm til alle andre kommuner)
- 5 aldersgrupper (20-29, 30-39, 40-49, 50-59 og 60-69 år)
- 5 uddannelsesgrupper (ingen/gymnasial uddannelse, faglært, KVU, MVU, LVU)
- Dvs. $5 * 5$ subgrupper = 25 forskellige "regressioner" eller forklaringsmodeller

Regression model (Negativ binomial regression)

- Kan antallet af ind og udflytninger i en bestemt subgruppe fastlægges ved karakteristika i enten til- eller fraflytningskommunen?
- Der opereres altså både med en tiltræknings- og en afstødningseffekt

$$M_j = \beta_0 + \beta_1 * EN_1 + .. + \beta_i * EN_i + \varepsilon$$

- M_j = mobility measure (dependent variable) – measured either as a rate or as a flow
- β_0 = intercept value
- β_i = Beta coefficient for mobility driver variable i
- EN_i = mobility driver variable i
- ε = an error function

1. Kommuner:

De nye regioner og kommuner i Danmark

pr. 1. januar 2007

Hvad gør en kommune attraktiv?

- Mulighed for en højere indkomst
- Lavere risiko for arbejdsløshed
- Flere muligheder (underholdning, fritidsinteresser)
- Laver leveomkostninger (primært lavere boligomkostninger)
- Flere valgmuligheder (beskæftigelse, kompetencer, familiedannelse)
- Attraktiv forhold mellem offentlig service og skat
- Mulighed for omgang med ligesindede
- Attraktiv natur, herlighed, stilhed..

Okay, men hvordan måler vi skidtet?

Den danske kommuneflytningsmodel

Output: Flytninger (til/fra). 5 uddannelsesgrupper, 5 aldersgrupper = 25 regressioner.

Forklarende variable:

- Gravitations model (4 variable)
- Økonomi og indkomst (4 variable)
- Arbejdsmarked (Forbedrede jobmuligheder) (4 variable)
- Demografiske hændelser (betydning for flyttebehov) (3 variable)
- Ejendomsmarkedet (hindringer for flytninger) (2 variable)
- Homogenitet /sociale problemer (3 variable)
- Uddannelsesmuligheder (2 variable)
- Kommuneservice service (5 variable)
- Turistmæssig attraktivitet (3 variable)
- Natur attraktivitet (3 variable)

I alt 33 forklarende variable.

Operationalisering af variable

Sektion	Beskrivelse af variable
GRAVITATIONS MODEL	Afstand mellem kommuner
	Population i fraflytningskommune
	Population i tilflytningskommune
	Økommune uden bro (fracflyt)
	Økommune uden bro (tilflyt)
ØKONOMI OG INDKOMST	Indkomstdifference i uddannelsesgrupper
	Indkomstdiffererece i aldersgrupper
	Kommune skat/kommunal serviceniveau
	Generelle tilskud og udligning
ARBEJDSMARKED	Beskæftigelse i uddannelsesgrupper (fracflyt)
	Beskæftigelse I uddannelsesgrupper (tilflyt)

The Danish municipality model - variables

- Sektion	Beskrivelse af variable
ARBEJDSMARKED	Arbejdsløshed, aldergruppe
	Arbejdsløshed, uddannelsesgruppe
	Difference i ejendomspriser
HOMOGENITET	Andel i samme aldersgruppe
	Andel I samme uddannelsesgruppe
	Difference i sociale problemer, Indeks
HERLIGHED	Antal job indenfor turisme
	Omsætning idenlandsk turisme
	Omsætning udenlandsk turisme
UDDANNELSESMULIGHEDER	Antal undervisningsjob, universiteter
	Antal undervisningsjob, ikke universitetet
KOMMUNAL SERVICENIVEAU	Udgifter til børnepasning, skoler, biblioteker, sundhed, ældrepleje

The Danish municipality model - variables

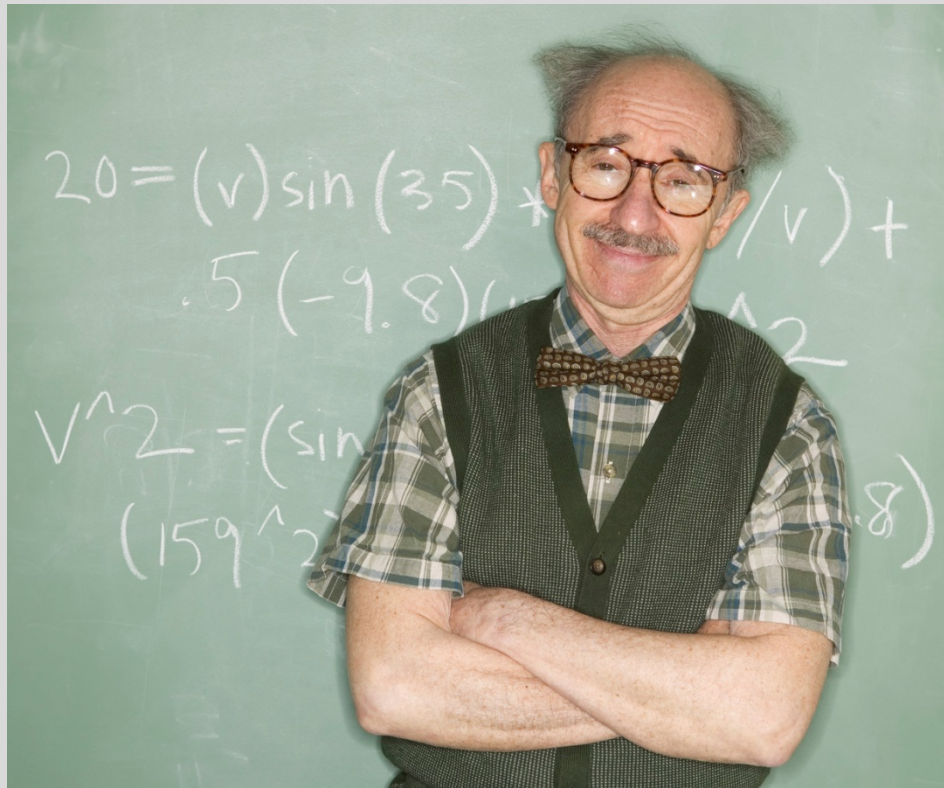
Sektion	Beskrivelse af variable
NATURATTRAKTIVITET	Areal med skov
	Andel areal beskyttet natur
	Længde af kystlinje
DEMOGRAFISKE BEGIVENHEDER	Antal nyfødte, fraflytningskommune
	Antal skilsmisser, fraflytningskommune
	Andel af folk med børn
EJENDOMSMARKEDET	Andel ejerejendomme
	Ejendomsværdi pr. kvadratmeter

Og hvilke faktorer har så (signifikant) betydning for flyttebeslutningen?

-

1. Faktorer der har betydning for alle aldersgrupper:

- Store byer har i sig selv en tiltrækningskraft, desto større byer jo større relativ tilflytningstilbøjelighed.
- Folk er mere tilbøjelig til at flytte kort end langt.

2. Faktorer der påvirker flytninger for de unge:

- **20-29 årig:** Uafhængig af uddannelsesgruppe har denne aldersgruppe en signifikant præference for kommuner med en høj befolkningstæthed
- **20 – 29 årig:** For alle uddannelsesgrupper er der en præference for kommuner hvor der opnås en reduktion i risiko for arbejdsløshed
- **20 – 29 årige:** Ufaglærte og studenter er parat til at flytte til kommuner hvor de kan opnå en stigende indkomst
- **20 – 29 årige:** Aldersgruppen har, selvklart, en større tilbøjelighed til at flytte til universitetsbyer end andre aldersgrupper

3. Faktorer der påvirker flytninger for de 30 - 50 årige:

30 – 39 årige: Reduceret beskæftigelse i hjemkommunen fører til øget udflytning fra disse kommuner

30 – 39 årige: For denne aldersgruppe er det tydeligt at dem med de bedste økonomiske forhold (personer med en lang eller mellemlang uddannelse) fravælger områder (kommuner) med mange sociale problemer

40 – 49 årige: Aldersgruppen har relativ lav mobilitet. Bedre beskæftigelsesmuligheder, højere indkomst eller lavere risiko for arbejdsløshed har ingen signifikant indflydelse på flytteomfanget

40 – 49 årige: Med hensyn til kommunal service er der en positiv sammenhæng mellem kommunens udgifter til skole og flytteomfanget. Denne aldersgruppe flytter (når de flytter) til de kommuner der allokerer flest midler til skoleområde.

Hele gruppen: Lavere ejendomspriser har negativ sammenhæng med tilflytningen. Høje ejendomspriser er et udtryk for at området er attraktivt.

4. Faktorer der påvirker flytningerne for de 50 til 70 årige:

- **50 – 59 årige:** For denne aldersgruppe har natur, herlighed samt fred og ro stor betydning. Der er signifikant sammenhæng omfanget at sommerhusturisme (udtryk for herlighed?) og tilflytningsomfanget. Omfanget af natur (skov og beskyttede naturtyper) har også betydning for tilflytningen, men effekten er knapt så tydelig
- **60 – 69 årige:** Denne aldersgruppe er (var?) på vej til at forlade arbejdsmarkedet. Sociale og økonomiske faktorer har ingen (eller ligefrem negativ) betydning for flytteomfanget
- Forbedrede indtjeningsmuligheder har negativ indflydelse på flytteomfanget. Aldersgruppen er parat til (foretrækker?) at flytte til kommuner med lave indkomst og beskæftigelsesmuligheder

Særligt om Ø-kommuner uden broer:

- For ø-kommuner uden broforbindelser er både tilflytning og fraflytning på et højere niveau end for andre kommuner. Dvs. en selvstændig Ø-effekt.
- Der er tilsyneladende en interesse (der ikke kan forklares af modellens øvrige variable) for at forlade og senere vende hjem til Ø-kommunen.
- Fraflyttede Ø-boer udgør derfor et potentiale for tilflytning

Er Bornholm på nogen måde atypisk?

- Undersøgelsen viser at Bornholm er meget tæt knyttet hovedstadsområdet, men en meget højere ind- og udflytning til dette område end forventet (end forudset af modellen).
- Tilflyttere med en videregående uddannelse kommer hovedsageligt fra Københavnsområdet.
- Faglærte og ufaglærte kommer primært fra de øvrige dele af Sjælland og Lolland Falster
- Den relative tilflytning fra Jylland og Fyn er langt mindre
- Interviewundersøgelse viser at natur, herlighedsværdi og lave ejendomspriser anses for de mest tiltrækkende faktorer for Bornholm
- På den anden side anses manglende beskæftigelsesmuligheder og de eksisterende transportforhold at være de væsentligste hindringer for øget tilflytning.

Hvad så? Er der noget nyt? Noget Bornholm kan gøre anderledes?

- Aldersgruppen 50 til 60 år er tiltrukket af typiske områder for indenlandsk turisme (områder med stor herlighedsværdi?). Samtidig har et attraktiv arbejdsmarked (høj beskæftigelse og mulighed for højere indkomst) kun mindre betydning. Gruppen kunne udgøre en potentiel målgruppe for tilflytning?
- Mange unge bliver "presset væk" fra øen for at få uddannelse. Senere har de en "overnormal" sandsynlighed for at vende hjem til Bornholm. Potentiel målgruppe for tilflytning?
-

Projektet på nettet:

(<http://www.attregproject.net/index.html>)

Attractiveness of European Regions and Cities
for Residents and Visitors

EUROPEAN OBSERVATION NETWORK
FOR TERRITORIAL DEVELOPMENT AND COHESION

Home

Project

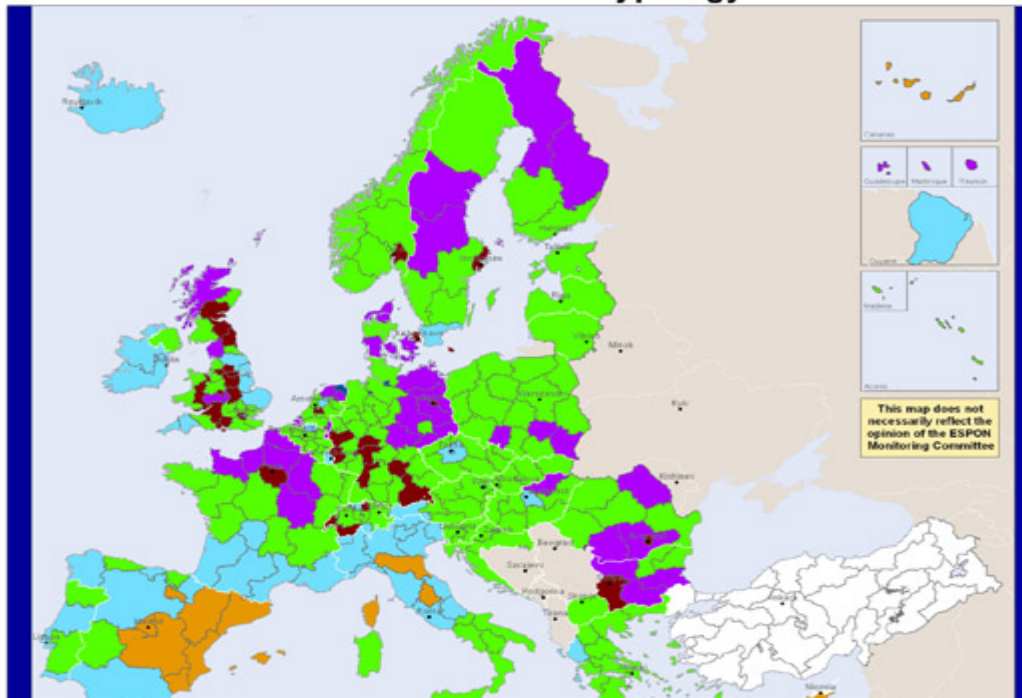
Partners

Research Activities

Outputs

Links

ATTREG Stickiness typology

NEWS from ESPON

[ESPON calendar](#)

[ESPON publications](#)

NEWS from PARTNERS

[Evidence and Knowledge Needs for the Territorial Agenda 2020 and EU Cohesion Policy](#)
Gödöllő, -Hungary
21-22 June 2011

[PDF](#)

PROJECT EVENTS & NEWS

[ATTREG 3rd Project MEETING](#)
25-27 MAY 2011

Centre for Regional and Tourism